

Warszawa, dn. 23 05 2014 r.

PREZYDENT
MIASTA STOŁECZNEGO
WARSZAWY

05-05-2014 20:20:14 GWA

BPE-2-CP/31101/1478/GW/14

PRZYJĘTO DO WYSŁANIA

26. 05. 2014

L.dz.

ul.

Warszawa

Reprezentowany przez:

Radcę Prawnego

Pana I

ul.

INTERPRETACJA INDYWIDUALNA

1. Podstawa prawna interpretacji

Art. 14j § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.)

2. Rozstrzygnięcie

Po rozpatrzeniu wniosku (dalej: „Bank”) z dnia 11 marca 2014 roku (wpływ do organu podatkowego w dniu 13 marca 2014 roku) w sprawie udzielenia pisemnej interpretacji przepisów prawa podatkowego w zakresie zwolnienia z opłaty skarbowej pełnomocnictw udzielanych pracownikom Banku, postanawiam uznać stanowisko Banku - w przedstawionym stanie faktycznym - za prawidłowe w obowiązującym stanie prawnym.

3. Stan faktyczny/zdarzenie przyszłe przedstawione we wniosku

Z treści przedłożonego wniosku wynika, że Bank prowadzi szereg rachunków bankowych, na które przekazywane są świadczenia z ubezpieczeń społecznych (w tym świadczenia emerytalne i rentowe). Zgodnie z art. 101 pkt 2) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.; dalej: „ustawa emerytalna”), prawo do świadczeń emerytalno - rentowych ustaje wraz ze śmiercią osoby uprawnionej do takiego świadczenia. Niekiedy jednak, z uwagi na brak informacji o zgonie świadczeniobiorcy, organy rentowe przekazują na rachunki prowadzone przez Bank świadczenia za okresy przypadające już po śmierci osoby uprawnionej. Takie świadczenia są klasyfikowane jako świadczenia nienależne w rozumieniu art. 138 ust. 2 i 3 ustawy emerytalnej. Bank, po otrzymaniu wezwania organu rentowego, wystosowanego w trybie art. 138a ustawy emerytalnej, wskazuje osoby, na rzecz których zostały zadysponowane środki pochodzące z nienależnego świadczenia, powołując się przy tym na treść art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376 ze zm.; dalej: „Prawo bankowe”). Powyższy przepis stanowi, iż Bank jest zwolniony od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu wypłacającego świadczenie lub uposażenie

dokonał z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części, oraz w terminie 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty. W niektórych sytuacjach organy rentowe kwestionują to, że osoby wskazane przez Bank w trybie art. 55 ust. 3 ustawy Prawo bankowe, były osobami „uprawnionymi” i w drodze decyzji administracyjnej zobowiązują Bank do zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń przekazanych na rachunek prowadzony przez Bank. W takich przypadkach Bank, reprezentowany przez radców prawnych, wnosi odwołanie od decyzji w tym przedmiocie. Do odwołań w tego typu sprawach (wnoszonych za pośrednictwem organów emerytalno – rentowych) dołączane są odpisy lub oryginały pełnomocnictw, udzielonych radcom prawnym reprezentującym Bank. Ponadto Bank jest często wzywany do udziału – w charakterze zainteresowanego – w postępowaniu sądowym zainicjowanym odwołaniem od decyzji zobowiązującej Bank do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, wniesionego przez osoby, które Bank wskazał w trybie art. 55 ust. 3 ustawy Prawo bankowe. W takich przypadkach odpisy lub oryginały pełnomocnictw dla radców prawnych reprezentujących Bank, są dołączane do pism składanych bezpośrednio do sądu.

W związku z tak przedstawionym stanem faktycznym, pytanie Banku brzmi:

„Na tle zarysowanego powyżej stanu faktycznego powstaje pytanie, czy złożenie dokumentu pełnomocnictwa do reprezentowania Banku w sprawie zainicjowanej odwołaniem od decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia podlega opłacie skarbowej. Chodzi przy tym zarówno o sprawy zainicjowane odwołaniem wniesionym przez bank, jak i przez inne osoby”.

4. Stanowisko wnioskodawcy

Zdaniem Banku, „(...) złożenie dokumentu pełnomocnictwa w sprawie zainicjowanej odwołaniem od decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia nie podlega opłacie skarbowej na podstawie art. 2 ust. 1 lit. b) Ustawy. Dotyczy to zarówno pełnomocnictw dołączanych do odwołań wnoszonych za pośrednictwem organów rentowych, jak i do pism składanych bezpośrednio do sądu (...)”.

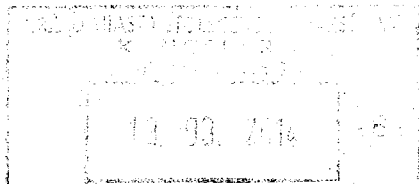
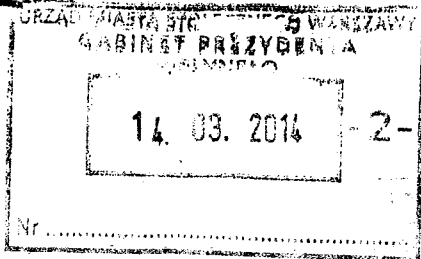
5. Ocena stanowiska wnioskodawcy wraz z uzasadnieniem prawnym

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282 ze zm.), opłacie skarbowej podlega złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii - w sprawie z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym. Ponadto w myśl art. 6 ust. 4 w/w ustawy o opłacie skarbowej, obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powstaje z chwilą złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz od jego odpisu, wypisu lub kopii - z chwilą złożenia dokumentu w organie administracji publicznej, sądzie lub podmiocie, o którym mowa w art. 1 ust. 2.

Aktualnie obowiązująca ustawa o opłacie skarbowej nie wprowadza powszechnego, tj. dotyczącego wszelkich dokumentów udzielonych pełnomocnictw lub prokury, obciążenia opłatą skarbową. W przytoczonym powyżej art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej wprowadzono istotne ograniczenie tego obowiązku, ponieważ spośród dokumentów stwierdzających udzielenie pełnomocnictwa lub prokury obowiązkiem uiszczenia opłaty skarbowej objęto wyłącznie te, które składane są w sprawach z zakresu administracji publicznej i w postępowaniu sądowym. Tylko w tych bowiem przypadkach złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury związane jest z działaniem organu administracji publicznej oraz podmiotu innego niż organ administracji publicznej wykonującego zadania z zakresu administracji publicznej lub sądu, jak również istnieje praktyczna możliwość wyegzekwowania obowiązku zapłaty opłaty skarbowej z tego tytułu. Uzasadnia to jednocześnie określenie momentu powstania obowiązku zapłaty opłaty skarbowej od dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa na chwilę złożenia tego dokumentu w organie administracji publicznej, sądzie lub podmiocie wykonującym zadania z zakresu administracji publicznej.

Stosownie do brzmienia art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b) ustawy o opłacie skarbowej, nie podlega tej opłacie między innymi złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii w sprawach ubezpieczenia społecznego, ubezpieczenia zdrowotnego, rent strukturalnych, ulg określonych w przepisach szczególnych dla żołnierzy niezawodowych i osób odbywających służbę zastępczą oraz ich rodzin, a także uprawnień dla osób niepełnosprawnych i osób objętych przepisami o szczególnych uprawnieniach dla kombatanów. Ustawa o opłacie skarbowej nie definiuje pojęcia „sprawy ubezpieczenia społecznego”.

W piśmiennictwie dotyczącym art. 2 ustawy o opłacie skarbowej utrwalony został pogląd, iż „(...) Wyłączenia określone w art. 2 ust. 1 u.o.s. mają charakter przedmiotowy, z tym że niektóre warunki określające możliwość zastosowania wyłączenia sformułowano za pomocą kryteriów podmiotowych. Dotyczą one złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii w sprawach wymienionych w postanowieniach art. 2 ust. 1 u.o.s. Użyte w treści tego przepisu pojęcie „sprawy” ma charakter bardzo ogólny. Można jednak przyjąć, że będą to wszystkie sprawy, dla których materialnoprawna

KO-P/12435/14 2014-03-13 Bubak

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy

Plac Bankowy 3/5

00-950 Warszawa

*10:30
p. G. Wajnsztein
14.03.14*

**WNIOSEK O WYDANIE INTERPRETACJI W TRYBIE ART. 10
USTAWY O SWOBODZIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZE**

I. Dane wnioskodawcy

1. Firma przedsiębiorcy:
2. Siedziba przedsiębiorcy: ul. Warszawa
3. Adres do korespondencji: r.pr.

4. Numer NIP:

5. Numer KRS:

II. Kwestie formalne

1. Niniejszy wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej w trybie określonym w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2013 r., poz. 672 z późn. zm., dalej jako „u.s.d.g.”), dotyczy wykładni przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez (dalej jako „Bank”) daniny publicznej w postaci opłaty skarbowej.
2. Pojęcie „daniny publicznej”, użyte w art. 10 ust. 1 u.s.d.g. należy interpretować przez pryzmat art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Daniny publiczne to zatem podatki, składki, opłaty, wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, a także inne świadczenia pieniężne, których obowiązek ponoszenia na rzecz państwa, jednostek samorządu

terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz innych jednostek sektora finansów publicznych wynika z odrębnych ustaw. W tym kontekście nie powinno ulegać najmniejszej wątpliwości, że opłata skarbową jest daninę publiczną w rozumieniu art. 10 ust. 1 u.s.d.g.

3. Stosownie do treści art. 10 ust. 1 u.s.d.g. wniosek o wydanie pisemnej interpretacji przedsiębiorca składa do właściwego organu administracji publicznej lub państwowej jednostki organizacyjnej. Zgodnie zaś z art. 11 pkt. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o urzędzie skarbowym (Dz.U. z 2012 r. poz. 1282 z późn. zm., dalej jako „ustawa”) organem podatkowym właściwym miejscowo w sprawach opłaty skarbowej od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz jego odpisu, wypisu lub kopii jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce złożenia dokumentu.
4. W niniejszej sprawie wniosek skierowano do Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, jako do organu właściwego w sprawach opłaty skarbowej od pełnomocnictw składanych za pośrednictwem organów rentowych bądź do sądów mających swoją siedzibę na terenie miasta stołecznego Warszawy. Przyjęto bowiem, że Statut m.st. Warszawy przekazał do kompetencji poszczególnych dzielnic jedynie sprawy dotyczące poboru opłat, a więc nie wszystkie sprawy dotyczące opłat skarbowych.

III. Wyczerpujący opis stanu faktycznego

1. Bank prowadzi szereg rachunków bankowych, na które przekazywane są świadczenia z ubezpieczeń społecznych, w tym świadczenia emerytalne i rentowe.
2. Zgodnie z art. 101 pkt. 2) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1440 z późn. zm., dalej jako „ustawa emerytalna”) prawo do świadczeń emerytalno-rentowych ustaje wraz ze śmiercią osoby uprawnionej.
3. Niekiedy jednak, z uwagi na brak informacji o zgodnie świadczeniobiorcy, organy rentowe, przekazują na rachunki prowadzone przez Bank świadczenia także za okresy przypadające po śmierci. Takie świadczenia są kwalifikowane są jako nienależnie pobrane w rozumieniu art. 138 ust. 2 i 3 ustawy emerytalnej.
4. Obowiązujący obecnie art. 138a ustawy emerytalnej nakłada na banki obowiązek zwrotu organom rentowym kwot świadczeń przekazanych za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy. Zwrotu dokonuje się na wniosek organu rentowego.
5. Bank po otrzymaniu wezwania organu rentowego wystosowanego w trybie art. 138a ustawy emerytalnej, wskazuje osoby, na rzecz których zostały zadysponowane środki pochodzące z nienależnego świadczenia. Powołuje się przy tym na art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia

1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2012 r., poz. 1376 z późn. zm., dalej jako „Prawo bankowe”). Zgodnie z tym przepisem, bank jest zwolniony z obowiązku wypłacenia organowi rentowemu kwot przekazanych na rachunki bankowe za okres po śmierci posiadacza rachunku, wskazanych we wniosku organu rentowego, jeżeli przed otrzymaniem tego wniosku bank dokonał z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które te wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub w części. Dla zwolnienia się z tego obowiązku bank w terminie 30 dni od otrzymania wniosku musi poinformować o tym ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłatę (art. 55 ust. 3 Prawa bankowego).

6. W niektórych sytuacjach organy rentowe kwestionują to, że osoby wskazane przez Bank w trybie art. 55 ust. 3 Prawa bankowego były osobami „uprawnionymi” i w drodze decyzji administracyjnej zobowiązuje Bank do zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń przekazanych na rachunek prowadzony przez Bank. W takich przypadkach Bank, reprezentowany przez radców prawnych, wnosi często odwołanie od decyzji w tym przedmiocie. Do odwołań w tego typu sprawach, wnoszonych za pośrednictwem organu rentowego, dołączane są odpisy lub oryginały pełnomocnictw udzielonych radcom prawnym, którzy reprezentują Bank.
7. Ponadto Bank jest często wzywany do udziału w charakterze zainteresowanego w postępowaniu sądowym zainicjowanym odwołaniem od decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnego pobranego świadczenia, wniesionego przez osoby, które Bank wskazał w trybie art. 55 ust. 3 Prawa bankowego. W takich przypadkach odpisy lub oryginały pełnomocnictw dla radców prawnych reprezentujących Bank są dołączane do pism składanych bezpośrednio do sądu.

IV. Sformułowanie wątpliwości interpretacyjnej i własne stanowisko Wnioskodawcy w sprawie.

1. Na tle zarysowanego powyżej stanu faktycznego powstaje pytanie, czy złożenie dokumentu pełnomocnictwa do reprezentowania Banku w sprawie zainicjowanej odwołaniem od decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia podlega opłacie skarbowej. Chodzi przy tym zarówno o sprawy zainicjowane odwołaniem wniesionym przez Bank, jak i przez inne osoby,
2. W ocenie Banku, złożenie dokumentu pełnomocnictwa w sprawie zainicjowanej odwołaniem od decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia nie podlega opłacie skarbowej na podstawie art. 2 ust. 1 lit b) Ustawy. Dotyczy to zarówno pełnomocnictw dołączanych do odwołań wnoszonych za pośrednictwem organów rentowych, jak i do pism składanych bezpośrednio do sądu.

3/32
31022

V. Uzasadnienie stanowiska Wnioskodawcy

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. b) Ustawy, nie podlega opłacie skarbowej złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa albo jego odpisu, oryginału lub kopii m.in. w sprawach emerytalno-rentowych lub w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a zatem to, czy sprawa, w której skład o udzielenie pełnomocnictwa jest „sprawą ubezpieczenia społecznego”.
2. W ocenie Banku sprawa zainicjowana odwołaniem od decyzji zobowiązujących do zwrotu świadczeń emerytalno-rentowych przekazanych na rachunek bankowy za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy, jest sprawą ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit b) Ustawy.
3. Powołany przepis należy rozpatrywać łącznie z art. 1 ust. 1 pkt. 2) Ustawy, który reguluje przedmiotowy zakres opłaty skarbowej. Ten ostatni przewiduje bowiem konieczność uiszczenia opłaty skarbowej za złożenie „dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (...) w sprawie z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym”. Z kolei określenie „postępowanie sądowe”, użyte w art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej należy pojmować w sposób szeroki, zgodnie z zakresem tego pojęcia określonym w art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 101, dalej jako „k.p.c.”) – zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 16 września 2008 r., I SA/GI 192/08 (publ. portal orzeczeń sądów administracyjnych).
4. W tym kontekście, pojęcie „sprawy ubezpieczenia społecznego” w postępowaniu sądowym powinno być interpretowane przez pryzmat art. 476 § 2 k.p.c. Brak jest bowiem argumentów pozwalających na stwierdzenie, że pojęcie „postępowanie sądowe” należy interpretować w sposób określony w przepisach k.p.c., natomiast pojęcie „sprawa ubezpieczenia społecznego” już nie. Byłoby to nielogiczne i sprzeczne z podstawowymi dyrektywami interpretacji przepisów prawa.
5. Mając powyższe na uwadze, należy zauważyć, iż zgodnie z art. 476 § 2 k.p.c., przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących: ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia rodzinnego, emerytur i rent, innych świadczeń w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a także odszkodowań przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową albo służbą w Policji lub Służbie Więziennej.
6. Zdaniem wnioskodawcy, skoro w omawianej kategorii spraw organ rentowy wydaje decyzję zobowiązującą do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia emerytalno-rentowego, to

niewątpliwie decyzje te dotyczą emerytur i rent w rozumieniu 476 § 2 pkt. 2 k.p.c. Sprawy zainicjowane odwołaniem od tego typu decyzji są zatem „sprawami z zakresu ubezpieczenia społecznego” w rozumieniu art. 476 § 2 k.p.c. o tym samym – jak wskazano powyżej – w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit b) Ustawy.

7. W podobnym tonie wypowiedział się zresztą orzecznictwo. Przykładowo w uchwale z dnia 19 lutego 2008 r., II UZP 7/07 (OSNP 2008, nr 13-14, poz. 197), Sąd Najwyższy przekł, że sprawa o zwrot nienależnie pobranego zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego jest sprawą z zakresu zabezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 476 § 2 k.s.h. (por. też wyrok SA w Łodzi z dnia 4 października 1995 r., III AUr 493/95, OSA 1995, nr 9, poz. 71). Oczywiście w niniejszej sprawie chodzi o zupełnie inne świadczenie z ubezpieczenia społecznego. Niemniej jednak brak jest argumentów jurystycznych pozwalających na stwierdzenie, że o kwalifikacji danej sprawy decyduje li tylko rodzaj świadczenia z ubezpieczenia.
8. Mając powyższe na uwadze, należy podkreślić, iż sprawy inicjowane wniesieniem przez Bank lub inne osoby odwołań od decyzji organów rentowych zobowiązujących do zwrotu świadczenia przekazanego na rachunek banku za okres po śmierci świadczeniobiorcy są sprawami ubezpieczeń społecznych w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b) Ustawy. **W konsekwencji, w ocenie Banku, pełnomocnictwa dołączane do wspomnianych odwołań bądź pism składanych w tychże postępowaniach nie podlegają opłacie skarbowej.**

Mając powyższe na uwadze, wnoszę o wydanie pisemnej interpretacji.

Załączniki:

- 1) odpisy pełnomocnictw głównego i substytucyjnego;
- 2) dowód uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz opłaty od wniosku.